

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Poggii Florentini Oratoris || Clarissimi, Ac Sedis Apo.||
Secretarii Opervm ||**

Poggio Bracciolini, Gian Francesco

Argentinae, 1513

VD16 ZV 12623

In eundem luectiuam quintam

urn:nbn:de:hbz:466:1-14341

INVECTIVA QVINTA
POGGII FLORENTINI INVECTIVA
Quinta in Laurentium Vallam.

92

Go tibi gratias quas mereris: & ubiores referam demeritissime Valla: qui tua non apologia ut appellas / sed morologia nō quidē me excitasti a somno / sed mea spē cunctē tuo turpi cōuitio / tuis bubaliniis magnitibus incitasti. Repressior tamen paulo fuit ac breuior stulticia tua q̄ fuerit i prima tua cōgressione. Nunc aliquanto lenior ad parū opusculum / tanq̄ ab exhausto cerebro profectū / tua detrahitōis insanā redegisti / veterator pessimus: qui oēm agendi rōnem / & scribendi verecundiā / & dicendi pudorē tanq̄ abiecta meretrix inuulgatūq̄ scortū abieceris: sola temeritate / ia / stantia / & male dicendi licentia cōfusus triūphasti. Antea nouo more nobilibus Imperator non die / sed noctu: nō deuictis hostibus / sed virtutibus profectus: non de prouincijs / sed adolecentiorib; a te subactis: nō curru vectus / sed castra Amalthea: quā tibi parens Iuppiter subministravit: redimitus tempa non lauro / sed urtica: stipatus nō tū militibus tuis illis priscis / quorū opera in igne tibi trophæum apud Neapolim compastit: sed a turpitudine & impudentia / nūc secūdi tuiū phisito illo clarioris ut opinor rōes excogitasti: ut de lingua latina atq; cōpedib; astricta / que & hīc iūcto curru triūphares. Id ut dignitate exercitus nobilitaret: duos cōmitones pari eloquētia & doctrina p̄ditos / cocū vicq; & stabulariū nescio quos tua disputatiōe dignos in bello qd' aduersus me moueres tibi adhibuisti. Ve

to q̄ne nidore / stabuli fetore ad tuū spectaculū hoīes excitares. O p̄clarū triūphū coqui & stabularij opa partū. Hic elūcer ingenij tui acumen / dicendi ars / & doctrina rerum militariū insignis: ut duorum nequissimorū seruulorū auxilio ad id bellum descenderes ex quo esses triūphaturus. Quāis optime in tuo ope talū meritoriorū cōditio quadret. Non em̄ nisi fanatici / stulti / temerarij / sermone grauiorē personē admisceri debuerūt: sed in turpi causa turpiores cōcertationes collocaui. Virū profecto triūphalem etiam possumus appellare: qui iam bistā magnifice triūpharis. Verū ut ad tuam satyrā ne / an tragœdiā appellem reuertar: diffusis illam verbis tuis fidem adhibituū: cantilenā quandā inconditā / ineptā / infulsam: sine sale / sine sapore / Guarino iudice instituisi. Et quia eius sententiā timefcebas: adhibuisti ei duos præclaros collegas tibi moribus & conditione p̄ximos: quorū auctē moueret / si qua in re forsan titubaret: coquū sc̄ & stabulariū tuū. ut v̄bis ornatis & sententijs grauib; patroni doctrinā redoleret. Quanc̄ in utroq; mendax / ia stabundusq; fuisi: nuncq; em̄ coquum domi / nec coquū nisi cōmodatū habuisti. Quā in re culpā refugiens / sinxisti græca noīa: cum tuorū referre non posses. Nulla em̄ pars tugurij tui frigidior est culina: ex qua nuncq; fumus egredit. Neq; v̄s ro tibi equo opus unq; fuit: neq; alio seruo. Quis ergo fuit Laurentij coquus? Vallā: Quis stabularius Vallæ: Laurentius. Quis Laurentij & Vallæ lixa? Idem Laurentius Valla. Cum ergo Laurentiū & Vallā dixeris: stabulariū / coquū & lixam / & seruulū nequissimū noīabis. Quid em̄ tibi utilis coquus fuit: qui caseo / castaneis / nucibus / cruda succidia more soricis miserū victum trahas? Quid tibi equo carenti stabularius profuisset? Quanc̄; haud iniuria coqui mentionē fecisti / a uite artis memor: cum audierim autem paternū Placentiæ coquinariā artem non vulgarem exercuisse: tibi quoq; in castris regijs ut accepimus / culina fuit aliquādiu exercitium adeo illustre: ut inter salamentarios primū locū teneres. Quare cum tibi

apologia

comitones

Comitones
Vallæ,

Coquus &
stabularius
Vallæ.

q 2

lira pinguedine refertū; hoc est pfecto qd est ad me delatū; te anteq̄ ad tuā p-
 logiam vel cacologiam potius accederes fabricandā; et ingenū argutius redderes;
 ut aliquid ex insulso capite sulsum prodiret; uti solitū pluribus diebus cibis
 exquiritur; id est carnibus ouinis; ad pparandū mentis acumen. Eam cām tam p̄dare
 intentionis; tanti trūphi; tam grauis occasionis ferūt; quam ego resellere non au-
 deo. Nolo pugnare cum tam egregijs trūphi coadiutoribus. Nolo secūdi trūm-
 phi decus ex tali victoria partū impedire; quin potius tertā triumphandi materiē
 pberē; quo tua clarior atq̄ illustrior fama fiet. Equaberis Pōpeio/ Cæsariq̄; qui ter
 trūpharunt. Et si recte cognouit; virtute tua quantū ages trūmphū; ut vere trū-
 phator appe-ri merearis. Nam trūmphū a me tibi decretū ex annalibus delebo;
 postq̄ non mea; ne tua opa partis trūmphis videris oblectari. Tuus tamē trūm-
 phus exilis est; nullo o- atū; nullo comitatu; nulla pompa celebris; sed desertus;
 ornamentis vacuus; solis quibus cōmilitonibus tuis insignis. Ceteriq̄ erunt etiā
 mea impensa celebriores. Sed ut ad tuam ridiculā fabulam reuertar. Dicis te trū-
 phaturū de hoste; qui se victum fatet. Quō ergo si victus est contra te scribit; So-
 lent vici loco cedere. Sed ex q̄tuor meis oronibus non me cedentē ut somnia/
 sed ut instantē urgentē; cognosces. Lege diligentius tres post primā contra tuam
 dementia ac inscientiā orones meas; & aliquid ab ebrietate languidū caput extolle.
 Tunc intelliges an me profitear victum; an cedam igitur Trofoni militi glorio-
 sior tibi ex ea victoria censeas triumphandū. Ais te meam secundā oronem (ut
 appellas inuictiā) non vidisse. Qui scis ergo me tecum disputare nō ratioibus/
 sed obproprijis & cōiutiō; Vnde q̄ a me scribunt cognositi negligēte nequā; Vo-
 luit iterū more prisconū ut ais Romanorū trūphare de eplis meis. Vbi stultissī
 me rabula; silis trūmphī morem apud priscos legisti; ubi de verbulis latinis trū-
 phum actū audisti. Sed pari dementia & inscientia scribunt a te omnia. Sumis eplis
 stolas Nicholai quas errores accusas. In quibus diluendis non versabor; ne tibi
 p̄cipiam trūmphī dignitatem. Sed o non otis; sed pecus ignauū; quo pacto nosti il-
 los quos affers errores meos esse; qd si negem; quibus argumentis; quibus ire testi-
 bus pbabis. Codicibus credes quos legisti. At eos corruptos esse dicā nō mea; s;
 librariorū culpa. Maior tua nequitia; qui ut causam nandisceris reprehendēdi; epi-
 stolas corrupisti. An nescis fanaticę ganeo; etiā M. Tullii Ciceronē conq̄ri codi-
 ces latinos suo quoq̄ tempe mendose & legi & venūdari. Vt mirū nō sit in tanta
 ignorantia; in tanta librariorū inscientia meas eplās esse corruptas. Multę quippe
 ex meis eplis ad me sunt delate ut illas corrigerē; q̄s ita mendose scriptas reperi; ut
 a priori forma & venustate essent penitus imutate; ut vix pro meis recognoscerē.
 Ita nequa q̄ mirū est videri; multa minus recte cōscripta; quę ego etiā nō probo.
 Sed ea quę tu quoq̄ improbas; ostendent a me & more prisco & recte latineq̄; di-
 cta; si vellem cum pharmacopola quodā in triuijs differente; cū insulso ac dicaci
 rabula de vrbulis cōtendere; si esset aliq̄ disceptādī ratio libero hoie digna. Id tū dī-
 come solitū ea probare quę improbenā Valla; cuius stulticia; dicacitas; mentis le-
 uitas iam cepit radicatus serpe latius q̄ opineris. In cūtas inepte nimū parasitaster
 Trofoster; victum me profiteri; quia nō responderim ineptijs tuis. Respondi re-
 spondi in quā ubi in proba vitę & morū prosilisti; ut omes nossent penitus q̄lis
 esset Laurentius Valla. De me nihil egis; satis notus sum domestics & externis. Te
 detrahorē impudentissimū / qui domi forisq̄ res egregias bello & pace gesseris/
 haud ignotū volui esse his qui tuam iactabundā stulticiam non agnoscunt. Tecū
 de verbulis decertare nolui; relinquēs viros; doctos; iudicio quid de me sentiant;
 quid tribuant tibi; quid mihi. Quę em̄ mihi laus esset; certare de latina lingua cum
 barbaro; de doctrina cum stulto; de vitę moribus cum improbo; de prudentia cū
 vesano; de facultate dicendī cum petulanti rabula & furioso; qui sibi laudē ducat

Triumphis
iridet.

Errorē suo
rum excus-
fatio.

Non se vis
ctum esse.

Arrogantia
Valla

detrudere oim superiorū doctissimorū viroꝝ laudi & doctrine: qui quotidie & qui
dem publice Ciceronē in Rhetoricā p̄ceptis redarguit: eloquentiā inc̄petit: in ari
te oratoriā culpat: qui Aristotelē & ceteros gr̄cos/e nostris Alberthū magnū &
Thomā Aquinatē ut ignaros philosophiē reprehendat: qui beatū Hieronymū
& Augustinū duo fidei nostrae luminaria/ male de doctrina christiana sensisse: sus
is prophanissimis vocibus & scriptis dicitur: qui oim̄s historicos/poetas/gramma
ticos infectet: qui in sella illa triumphali ex qua adoleſcentes alloquit̄/ proficit̄: tra
lem inter philosophos esse qualis Hercules inter hoīes extitit: qui se unicū do
ctinarū omnīū verissimū doctorem appellari posse testetur: qui tanta sit infantia
ut se alterū Herculem appellet: Si furore/si dementia/si proteruitate/si iactantia
Hercules praeditus fuit: fateor te plusq̄ Herculem esse: plus q̄ Cerberum esse ad
cuius expugnatōnem non uno/sed pluribus Herculis opus esset. Non igitur
moleste feram mihi detrahi ab eo qui est detractor et non sacilegus. Scribit po
tulans atq̄ infantis asellus: nolle cum maledico cōtendere de male dicentia / sed
virtute. Nempe si vitium est virtus: mecum de virtute non cōtendes solum / sed
superabis: in triumphū duces. Sed q̄ bene sibi constet circūvallator nosse statim
ostendit: cum probro & turpitudine utitur non in meā contumeliā / sed suam neque
id semel / sed in singulis pene v̄sibus: ut suam modestiā cognoscamus. Est natura ne
quissimorū hoīm ac dementiū: ut qd̄ virtute ac rōne nequunt / cōiūtijs / obprobrijs / ma
ledictis se assequi putant. Ea rōne velanus ganeo prosequit̄ inſtūū suū antiquū:
Cum primū ep̄las meas carpsit: finxit spurciū quendā adoleſcentē sacerdotis filij:
quem in suā consuetudinē pellexerat: ut meos ait errores notaret. Qua causa cō
motus / nō tuli contumeliā Traionis spurcissimi / sed par pari retuli: cum tu illis in
signibus tuis tribus meō orōni r̄disti: & ubi de doctrina agebat̄ ad probra vitę des
scendisti: tanq̄ in ppugnaculū tuū. in q̄bus es nimijū petulant̄ euagatus. Tūc ego
paulū sed a orōne furorē tuum & male dicēdi licentiā comp̄si: ita ut in tuis calis
meę copie versarent̄. Prima orōne mea (sæpius est em̄ repetendū) stulticię trium
phus tibi decretus est. Sed a triumphali curru tanq̄ hæreticus ad inferos es deve
ctus. Sed nō cōtentus honore tuis v̄tutibus imp̄lo: p̄pe tuo sumptu / tuo appa
tu primū & sed m̄ triumphandi ius tibi nullo senatus cōsulto / nullo pp̄li iussu aut
psisti. Deinceps tertio triumphabis sumo cū honore & gl̄ia. Relatū est em̄ te magna
exercitū vitioꝝ cōtra me bellū moturū: copijs nō militū / sed mendaciorū a dures
me usurū: ut tertij triūphi laureā merearis. Sed qd̄ opus est hoc inani labore & tot
copijs me aggredi: cum scribā me a te sup̄atum tibi victoriā cōcessisse? Quid ari
net cū totiens victo plio decetare? Sed victū tibi me fateor: cur non a bello abstines?
quid inſeq̄ris? quid es molestus? qd̄ tot v̄ba incassum fundis? Olim me cōiūtijs la
cessisti: ingredi voluisti certamē mihi molestū & minime necessarium. optuit rep̄
mere impudentiā tuę dicatatis. Itaq̄ postq̄ intellexisti me infantē: deuenisti sed
ad q̄stionculas gr̄maticales v̄borū turpitudine admixtas: ut nō videris oblitus
exercitij tui. In q̄bus si ocū esset / multis testib; cōuincerem te oim̄ subtilissimū qui
viuant. Quanc̄q̄ difficilimū sit disputare cū summo gr̄matico / oratore ad dicendū
parato/phō acuto ad disputandū / & oim̄ liberaliū artij ut assens architecto: cum
eo qui se tanti dicat / ut v̄bis suis tanq̄ Pythagoras standū p̄dicet: cū eo (dicendū ē
em̄ sæpius) qui Aristotelē in phiā / Ciceronē in arte oratoriā rephendat. O dem̄
tillime rabula: q̄s unq̄ / tulus tam fuit in amentia profusus ac p̄ditus / qui Aristo
telem p̄ter Vallā in phiā reprobarēt: Quis unq̄ p̄ter Vallē stulticiā Ciceronē in
dicendi copia & elegantia culpauit? Solus Valla turpis nebulo / singulis ferme cl
ebus Vergilij carmina & Ciceronis dicta rephendit. Alterius ut parum diligentis
poeta: alterius ut parum cōpti oratoris / & parū in artis Rhetoricæ p̄ceptis inſtūū

Occasio in
uecturas.

ti. Vnde nam tantam doctrinā insulsa peccis exhaustisti: ut tibi omnes p̄fiscos viros
 tua loquacitate utināscios reprehendas: Nimirū profecto Dei patientia quādoq; in coe-
 lestibus viris obdormit: cum eos tam diu sinat impunitos. Sed impia mens / exul-
 ceratus in scelere animus nequaquā tormento caret. Scelerum conscientia torquet
 impios: animi sordes exagitant impuras mentes: in quibus extincta virtus locum
 & vires vitij praestat: ita ut impij sua mala minime recognoscant. Pendit poenas
 Valla nosster cum conscientia amisit: cum iudicij discrimen perdidit: cum suę men-
 tis morbos ignoret. Dat superis dijs & inferis poenas satis amplas: cum beati Aus-
 gustini doctrinam respuit: cum eius dicta cōtemnit: cum ceteros doctissimos vi-
 ros damnat. Quam contra beatum Hieronymū virum sanctissimū ac doctissimū li-
 bros profanos & vitiosos ut ait erroribus edidit: cuius mille amplius annis purū / im-
 maculatū / sanctum nomen ab hoc nouello tanq; ex terrę putredine nato fungo
 violatur. Tum in grammaticis culpā: tum linguam latinam arguit nescisse: tum
 male de fide sensisse scelestus / impius dei hostis criminat. Habet Hieronymus
 amulos permultos: nullus eum aut latinam / aut grāmaticam / aut hebream lin-
 guam ignorasse dicit. Beatus Augustinus eum laudat: omnes in cœlum tollunt
 solus pestifer Valla virū sanctissimū atq; optimū reprehendit: solius Vallę testimo-
 nio velut ignoras arguit: soli Vallę virtus & doctrina Hieronymi displicet: a so-
 lo Valla inscitia damnat: solū Vallam post hoim memoriā cōtra Hieronymū ut
 ignorantē scripsisse constat. Quidnā est hoc portenti dii boni? Impius sc̄m / stul-
 tus sapientē / doctissimū ignoratissimus / castū impurus / religiosum p̄fanus / fidei
 nostrę ppugnaculū hereticus Valla impugnat. Augustinū huic addit: quem ves-
 tui inscitū & male de diuina p̄uidencia & fato sententē damnat. Beatū Thomā ut
 ybolum scriptorē insequit. Quam maiore expectamus a scelesto portento pœ-
 nam: q̄ ut more insaniens Hercules furij agitata / seipm projiciat in flāmas ar-
 dentis Aethnę. Et certe altissimus punit maledicentiā tuam: nō solū insania ac de-
 mentia / q̄bus nil deterius pōthoibus accidere: sed etiā corpis tormētis: q̄ nō longe
 absunt: q̄n id dñj iusticia regret. Erubescē in quā aliqui q̄ius inuidia / vino / venere /
 fame sis palli distimus: & si non prudentis aut boni / ac saltem paulum verecundi
 homis faciem sume. Non solita semper utaris insania: non semp tibi allumas ho-
 minis sycophantæ officij. Recognosce paulum stulticiā tuam: proteritiā castiga:
 iactantiā inanem remitte. Non sis mendax / improbus / detractor / cōuitiator. Non
 in omnibus tuis dictis / factis / cogitationibus teipm solus laudes: sinas alijs hunc lo-
 cum quē honestius ceteri tractabūt. Corrumpe saltem aliquē præmio qui te vel
 paulū laudet scriptis suis. Cur solus te ipse extollis? An ignoras / laudes in proprio
 ore sordescere? Nunq; Cicero tam aperte suam eloquentiam iactauit q̄ tu stultis
 ciam tuam. Nunq; Aristoteles laudauit ea quæ in dialecticis scripsit. At tu non so-
 lum te laudas: cum dicas nō esse dialecticā præter laurentianā: sed Aristotelem re-
 prehendis. Nullus unq; philosophus / non ipse Plato dixit se esse inter philoso-
 phos qualis in hoies Hercules extitisset. quod tu sepius de te protulisti. Nullus
 unq; sc̄psit sua ȳba esse aurea: sicut & tu de te demētissime a se te testaris. Nunq;
 quis se tanti extimauit / ut diceret se cum viris doctissimis comparandū. Nullum
 unq; legimus adulatorē tam improbum: ut ea alteri tribueret quæ timet de tes-
 ipō impudentissime profers. Nouissime in hac tua stabularia disputatione intro-
 ducis Guarinū dicentem te doctissimū virum. Cur illum facis medacem? Quare
 ab eo quid de te sentiat: si idem ore & pectore profiteatur. Scio ab ipso exillima-
 ri te a sellum lasciuientē / & tanq; mense Maio sepiissime fugientem. Scio illum te
 reputare non doctissimū / sed dementissimū crapulatore. Scio illum pro sua au-
 dicitate repudiaturum sordes iudicij tui: & illam tuam culinariam societatem

Pœna scele-
rum Vallę

Admonitō
ad Vallam

Guarinius. abominaturū. Scio illū dīcturū: quid fanatica iactantia mihi adeo molestus es
Valla. Cur me tuę proteruitatis/stulticię/dicacitatis vis esse laudatorē? An nes
scis tuam dementiā omnibus esse notam? Quid mihi provinciā prebes summi de
decoris plenā? An censes omnes tibi stulticię & dicacitate pares esse? An ignoras
quid de te hoies opinentur? Quid de te tantū psumis? Quid tibi tantū arrogas? Quid
tibi tribuis tantas laudes / quarū tu ipse es auctor & testis? Contine infra parietes
domesticos securitatem tuam. Noli semp in turpi cōiuitio/in obscenis verbis versa
ri. Libi dinē tuam cōprime. Si impudēs esse vis/nequaquē facias alios picipes amē
tię/iactantię/dicacitatis tuę. Sed reuertor ad cōiuitia proemij egregię tuę adinane
disceptationis. De vinoso ebriosoq; hoste scdm triumphū agerete / ator Valla
dixisti pessime; artē dicendi exerce ppostere & sordide Impator. Solet triumphos
nor decem Impatoribus ob res pclaras bello gestas. quo alidior fuit hostis / eo
laudabilius triumphari. Quis unq; gloriatus est se ebriū aut temulentū supasse?
Triumphare soliti sunt pscisci illi excellentissimi viri propt res bellicas; in quibus pna
dentia / consiliū / animi & corporū vires / vigilię / labor assiduus / multoq; victoria
versat; que in supando ebriū minime continent. Nemo em tam insane mentis est
qui cum ebrioso litiget; quin ebrium/quem vincere ignominia ducit / cōtemnat.
Ego tibi plusq; credis tribuo. Non cū temulento ebriocq; me pugnare dico; sed cū
sobrio sumente / infano/demente/stulto/iactatori inani/procace scurr/a/cum mon
stro oim detrimo/ad quod perdomandū clava Herculea opus est. cū impudē
co/cū ignominioso/cum nouello Hercule esse rem mihi dico; cū hoste fidei cū hie
retico; cū detrectatori grāmaticoq; oratorū/pnōq; theologoq; cum blasphemico
Hieronymi aduersario; cū Aristotelis impugnatore; cū emendatore M. Tullij Cae
ceronis; cū Vergilij emulo. Ostendā tuam virtutem maioris faciendā q; tuę ceteras.
Ostendā non de vinoso/sed aquoso; non ebrioso/sed sobrio; nisi atramentū delin
te triumphū hunc tuū egregiū acturū; ut maior tibi gl'ia ex meis in te laudibus q;
tu existimes cōparet. Vide quantū sim in te laudando q; tuę p. fusior. Ego nō de
te triumphavi in prima mea contra te actione; sed triumphū tibi decere in nobilitate quo
omādo nolui quicq; a te impēdi/ut parcerē impēcturęq; gl'ie q; meis laboribus
fulere malui. tuū triumphū illius honorē esse volui; ut debitū tuę virtuti decus im
pendere. Verū tu pter modū laudis es cupidus; honori ultro tibi impenso nō uni
co triumpho accēscens; tibi scdm & tertū adiecasti. Credo ut equaris Pōpeio & Cae
sari; quoq; quēlibet ter triumphasse legimus. Molliciā quadā animi retentū scribis te
non triumphasse iterū de libris meis. Optie molliciā ut vis animi posuisti. sed corpis
quoq; molliciē addidisti. verissime; nūc vir/nō scēmina teonis/teneris omni corpis
obprobrio paratus. Nam q; me forū nō declinare somnias/in quo totres sumi ve
nales; hō barbarus/rusticus/inanis/facetus esse voluisti. in quo pinde iocaris/ ac si
asellus quidē absq; cauda ad Iyrā psalleret. Enumeras multos cibos: ut copiosus
xiboz; artifex; quos tuus coquus in tua deserta ac frigida culina nunq; aspexit. S;
artificiū autū / & regię dapes a te pparatę tot rēz copiā suppeditarūt; ut gl'ia pos
sis autē arti cognarię te noui aliqd addidisse. q; in re fateor me a te superari. Verū si
unq; cōiuiū in lituero/adhibebo te magrū culinę mee in pparandis cibis; quoz
video te artem & usum callere. Sed ut ad tuas redeā ineptias. Scite tu qdem & ut
egregiū Trafonē decer; bellicosam provinciā tibi senatus aucte decreulit; ex qua
secūdi triumphū decus q; reret. Sed miror cur tua sponte/nō decreto Guarini ex tali
victoria triumphares; ut alicuius doctissimi viri aucte tua insignis stulticiā niteret.
Constituiti eum iudicem tuum; cuius sententiam si nosces / remisisses aliquid de
tam stolidā temeritate. Alij a te delecti iudices in illa tua prius responsione pro te
sententiam summa cum tua laude tulerunt; & Trafonē nostro pro tam copiosa
oratione non magnas / sed ingentes gratias gerunt. Nullos tamen iudices tunc

**Passim ad
obiecta re
spondet.**

noia finon ad Guarini patrociniū cōfignifi: non eius doctrinā/gratitatem/pru-
dentia. Non infullus/non demens/nō detractor est ut Valla. Scit multa/imo omnia
ineptissime a te dici & turba stulticiae accommodata. Scit te facile posse absq; ullo pre-
sidio de campo deijci. Scit a te multa reprehendi quae minime intelligis: in quibus vel
let tempus terere / ostenderet rabulā te quendam petulantissimū latrare ad lunam
ut canes solent. Doceret impudentiā tuā nil scire nisi detrahere. nam in lingua tua
latina te cōvinceret stolidissimū esse. Ego quoq; nisi te in ea pte cōtemnerem multis
te libus improbare stabularias reprehensiones tuas: qui mihi videris ignorantiam
latinae linguae professus. Ego cum meos errores tam palam omnibus vulgarem: cur
tu doctrina tuorū operū tam reclusam tenes? Ego nihil scripsi qd non voluerim
esse omnibus cōmune. De quoq; tu ep̄as & libros tuos, Ede a te opuscula contra
fidem fabricata. Ede libri beati Hieronymi errorib; de Augustini inscitia: de
Boetij ignorantia a te summa cū perfidia fabricatos. Ede illos inquit: ut aliqui cū suo
auctore incendio tremens. Cum vero non de verbis: insulitate tecū / sed de gras
millimis sententijs contendat: tunc nō verbis / sed manibus faces incensas subdam.
Rogos: quem scripsisti librū in quo non es cōburendus: Nullū adhuc proterua be-
bra cōposuisti / quin tua virtus in eo aliquid haresis crismē admisceret. Turcōtra Boe-
tium de libero arbitrio scribis: in qua manifesta haereticis & adhuc impunita depre-
hendit. Scis te iam Neapoli ignis periculū tanq; haereticū adisse. Scis te opera do-
ctissimi viri Verianū Cordubē. cui in hoc malas habeo gras: ab eo discrimine
liberari. Aude hoc negare publicum opus: si potes. Ostende scapularū cicatrices
nec perfide testes. In his ego pro fide aduersus tuam perfidiam disputabo: & bulorū
certamina & triūphos praclaros tibi relinqua. Nil de mea inscitia / nil de his q̄ mis-
hi tūpī cōiūto obijci respondebo. Sōnies: singas: detrahes: tanti tua scripta qua
in insulsi a fellis crepitus et rugitus extimabo. Scio tertū te triūphū postulatū in
cuius pparatione si Guariniā duocabis / totam perfidies comcedia. & ubi in scdo
coqui & stabularij operā aduocasti. in tertio cauponū / lenonū / caetanorū / piscatorū
rum / sartorū / tabernariorū & tui similitū stultorū fecem (quorū semp in natura co-
piam inuenies) in tuum auxiliū aduoca: ut nō sit ita desertus & obscurus ut secū
dus aut aliquo talū virorū & militū ornatu solita frequentia & pompa celebret. Tū
tibi licebit oronem ad pplm de tuis triūphis / de rebus gestis / de cōmilitonū vir-
tute / de gloria maiorū / de tuis laudibus habere: licebit quantū volueris inani gl̄ia
iactari: poteris ostentare cicatrices foris bellocū susceptas / domi morsus impias mu-
liebres. Dabis locus libros tuos pdicandi / insaniendi. Deniq; potestas erit ita copia
osa: ut de q̄to triūpho optimā spem habere queas. Tunc erit tēpus quo possis
in viros pstantissimos collocari: ut cōpari Herculi merearis: ut statua tibi decerni
postules in aliquo loco celebri ciuitatis. Tūc nō a Guarino / sed a pplō laudaberis
tanq; vir doctissimus: ut musae patronus. Illum non per forū (nam id tibi displi-
cet) sed per culinas / upanaria / viles cauponulas / nota diterticula magno cū ap-
paratu duces magna cum gentiū expectatiōe. Tum cōuocabis sodales illos tuos
& cōtubernales / atq; illam egregiā cohortē tuis triūphis assuetā. Tum coqui / sta-
bularj: vexilla / spolia ante currū triūphantis gestabunt. Tum a fellis rugire pote-
runt: & tuo patrono coram adesse tantae victoriae gratulātes. Tū ceruicē illam tuā
Herculeā ventre bubalino ornare facultas erit: nullō inuidio impediēte. Tū veste
triūphali licebit uti & caput illa tua corona cingere. Expectat tertius a te triūphus:
quē audio te reclusū meditari dies ac noctes: ut reliqs sit ornatior. quē cū videro
spe tui gra reddā celebriorem. Tūc licebit ut Venetias sicut de apologia fecisti ad
tuis illes cōtubernales nō asinos / sed magiros mittas. quorū turpitudine & stulticia
si noia proderint ita exagitabo: ut a torpore somni & demētia excitent. In quos
eo si mihi innotuerint libentius ac licentius eragabor.

Guarini
laus.

Apparatus
triūphi ut
diculus.